

עטרת מרדכי

העלון השבועי להפצת תורה ברוחו של מרן
הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

א' אדר ה'תשפ"ה עלון מס' 503 פרשת תרומה - שקלים

זמני השבת:

עיר	כניסה	יציאה	ר"ת
י-ם	17:00	18:14	18:54
רחובות	17:19	18:15	18:53
חיפה	17:09	18:14	18:53
ב"ש	17:19	18:16	18:54
ת"א	17:17	18:16	18:52

המאמר המרכזי

מאת ראש המוסדות הרב עקיבא יגאל אבן דנאן שליט"א

מהות נפשו ותכלית עבודתו של האדם היא - "תרומה"

את נפשו של האדם - חומריותו גשמיותו - להיות משכן וכלי להשראת שכינה - דבקות בה' - ישנו הכרח שדווקא הגוף החומרי הזה - "כל איש" - יקח דבר חומרי - כסף וזהב וירים אותם תרומה לה'. וביתר עמקות - **כל מהות נפשו ותכלית עבודתו של האדם היא - "תרומה"** - הרמה לה'. לקחת את ענייני החומריות של העוה"ז - ולהשפיע ולרומם אותם אל הקדושה - **ובכך לוקחים את ה' יתברך עימנו בחלקנו - "ויקחו לי" = יקחו אותי!**

שואל ה"שפת אמת" (ליקוטים לחדש אדר) מדוע כתוב "משנכנס אדר" ולכאורה היה נכון לכתוב משבא או משהגיע?! אלא "פירושו נכנס בגוף האדם... שזה על ידי הכנעה ונרמז דל"ת ורי"ש (-של אדר) על שם דל ורש, שידע האדם כי הכל מה' כי בגסות אין אני והוא יכולין לדור...". כלומר מי שחש שהוא דל"ת רי"ש - דל ורש, ויודע שכל אשר לו - הוא של הקב"ה - הקב"ה שהוא - א' (-אלופו של עולם) משרה שכינתו עליו ודר עימו... **ולכך נקרא אדר על שם אדור ביניכם**. וכיצד האדם יכול לזכות לכך שהקב"ה ידור עימו? "זה בא אחר הנדיבות שכולל כל האדם וזהו שכתוב 'אשר ידבנו לבו' שאחר שנתמלא האדם בנדיבות ורצון טוב לאהבת הש"י בכל לב ונפש...ומי שיש בו נדיבות לשם שמים - הקב"ה מרים אותו... **וכמו כן חודש אדר המצות התלויים בו נותנים שמחה**... לכן נראה שקבעו בימי פורים מתנות לאביונים שזה החודש מיוחד לזה".

שנזכה תמיד לתת מתוך שפע שמחה ודבקות בקב"ה - משנכנס אדר - מרבין בנתינה - בשמחה!

שבת שלום ומבורך

דָּבַר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ לִי תְרוּמָה מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוּ תְקַחוּ אֶת תְּרוּמָתִי: (שמות פרק כה)

לכאורה היה צריך להיות כתוב: "ויתנו לי תרומה" ולא "ויקחו לי" - שהרי תרומה נותנים ולא לוקחים! ועוד מהו "את תרומתי", היה צריך להיות כתוב לכאורה: "את התרומה"? ובכלל למתבונן למה צריך שבביל דבר שבקדושה כל כך הרבה כסף וזהב - שלכאורה הם דברים ההפוכים מהקדושה - ודוקא שבביל הקדושה הכי מרכזית - בניית המשכן?

בפרשה הקודמת (פרק כ"א פס' ד') מלמד "אור החיים" הקדוש זיע"א, יסוד גדול שדרכו ניתן בס"ד ליישב את כל הקושיות כאחד - "...כל דבר טומאה בא בחנם, מה שאין כן **דבר מצוה וקדושה צריך להם טורח גדול ודמים יקרים!**"

כלומר כדי שתשרה השכינה במעשה המצוות שאנו עושים בעולם הגשמי, ולא תאחז בהם רוח טומאה (-הנקראת "חנם", החפצה להיאחז בקדושה) - חייב לשלם כסף טוב ובנדיבות לב עבור המצוות!

ואם שאלנו מדוע דווקא מעשה חומרי של נתינת כסף וזהב, דוחה טומאה ומהווה יסוד לקניין רוחני? על כך עונה אוה"ח הקד' זיע"א בפרשתנו (תרומה כה,ב): "שיכוון כל אחד לדבק בה, בחינת נפשו הנקראת תרומה באמצעות המעשה, והוא אומרו ויקחו לי תרומה, **כי הנפש של ישראל תקרא תרומה** דכתיב (ירמיה ב ג) קדש ישראל לה' ראשית תבואתו, ותרומה נקראת ראשית, **ובאמצעות לקיחת מאת כל איש וגו' ישיגו שתשרה עליהם השכינה**, והוא אומרו תקחו את תרומתי, כי השכינה תקרא תרומת ה'". כלומר כדי לרומם

החיזוק השבועי

מהי ברכת יוצר??

אנו אומרים בכל יום בתפילה 'המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים'. אומרת הגמ' בסנהדרין שכל יום מחדש המאורות לא רוצים להאיר לעולם כיון שאומות העולם עשו אותם עבודה זרה ועובדים אותם, אך כיון שהקב"ה המרחם על דרי העולם הקב"ה יורה בהם חיצים וחניתות עד שהם יוצאים ומאירים לעולם. סיפר לי יהודי מנקה רחובות, שהוא בצער גדול, התברר שהבן שלו

כבר כמה ימים עצוב בגלל שראה חבורת ילדים שצחקו עלי ברחוב, הוא הצטער על הביזיון שלי ואמרו לי אבא אולי תחליף עבודה. אמרתי לו בני זה מה שאני יודע לעשות ואני רוצה שיהיה לך מה לאכול! אם אני לא אעבוד איך יהיה לך אוכל? מיד אמר הבן לאביו אבא תודה על הביזיון שאתה עובר בשביל שיהיה לי אוכל. 'המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים' כוונת הדברים לאמר לקדוש ברוך הוא- אבא תודה! אף על פי שעובדי העבודה זרה מבזים אותך אתה מאיר לארץ ברחמים.

הליכות מבית מרן

שו"ת בחושן משפט

לפני כשנה התקינו לי דוד שמש חדש וברוחות האחרונות הדוד התנתק ונפל על רכוש השכנים שהיה על הגג. האם אני חייב לשלם את הנזק?

תשובה:

כתב מרן (סימן תי"ח סעיף א') "אש הוא אב דכתיב 'כי תצא אש ומצאה קוצים' (שמות כב, ה) והוא ממונו שהולך למרחוק ומזיק על ידי הרוח שמוליכו לפיכך, כל הדומה לו שהוא ממונו והולך ומזיק הוא תולדתו" וכתב הב"י דאבנו סכיננו ומשאו שהניחן בראש גג ונפלו ברוח שאינה מצויה ובזמן שנפלו הזיקו חשוב אש.

עוד כתב מרן (סימן תי"ח סעיף ב') בד"ן אבנו סכיננו ומשאו בזה"ל "ואם נפלו ברוח שאינה מצויה והזיקו בשעת נפילה או אפילו אחר נפילה, כל זמן שלא היה לו פנאי לסלקם, פטור" וכתב שם הב"י דפטור משום דחשוב אנוס (מקורו ברש"י ב"ק כ"ט ע"א ד"ה ברוח).

כתב הרמב"ם (הל' נזקי ממון פי"ד ה"ז) ז"ל "אחד הביא את האור ואחד הביא את העצים המביא את העצים חייב. אחד הביא את העצים ואחד הביא את האור המביא את האור חייב. בא אחר וליבה המלבה חייב. לבתו רוח שאינה מצויה תמיד הרי כולן פטורין" והוא משנה מפורשת בבא קמא (נ"ט ע"ב) וכן כתב הטור (סימן תי"ח) ומרן (שם סעיף ט').

והתוס' שם (ד"ה לבתה הרוח) הביאו בשם הירושלמי שדוקא ברוח של אונסים פטור אבל ברוח שהעולם מתנהג בו חייב. אך דעת ר' יוחנן וריש לקיש שאפילו ברוח שהעולם מתנהג בו פטור, שפעמים בא

ופעמים אינו בא. ופירש הרשב"א בחידושו (שם) שברוח מצויה לעולם חייב, והביא הירושלמי שברוח שהעולם מתנהג בו חייב דהיינו פעמים בא פעמים אינו בא והיא רוח שאינה נושבת אלא לעיתים רחוקות ואפילו הכי חייב, אך ברוח סערה שאין העולם מתנהג בו הוא רוח אונסים ופטור, כי לא היה יכול להעלות על דעתו שתבוא רוח כזאת. אך ר' יוחנן וריש לקיש חולקים וסוברים שגם רוח שהעולם מתנהג בו שפעמים בא הוא רוח אונסים ופטור, שגם ברוח כזאת לא היה אפשר לעלות על הדעת שתבא ולכן פטור. וכן הביא הב"י וכ"כ בערוך השולחן (סי' תי"ח אות כ"ט) [והגדיר שרוח שאינה מצויה מגיעה לפרקים בעיתים רבות ופטור וכל שהוא רוח סערה מגיעה לעיתים רחוקות דחשוב כאונס] וכ"כ החזו"א (ב"ק סימן ב' אות ו') וכן נראה עפ"י המבואר בשו"ת שבט הלוי (ח"ח סימן שט"ו אות ב').

אך רבינו פרץ פירש את הירושלמי ברוח מצויה ועדין האש אינה מלובה ולכן פטור ר' יוחנן וריש לקיש, וגם הרא"ה כתב על המשנה שם שפטור המזיק ברוח מצויה משום שעדיין אין אש מלובה אך אם יש אש מלובה אף ברוח מצויה חייב והמאירי הביא דעה זו בשם יש מפרשים וכתב 'ואין נראה כן' ופסק כהרשב"א וכ"כ שאר פוסקים כנ"ל, וכן דעת מרן והרמב"ם אינה כן והלכה כדבריהם כנ"ל.

הלכה למעשה דוד שמש שהותקן כראוי ונשבו רוחות שאינם מצויות בדרך כלל אלא לעיתים רחוקות אשר מחמתם נפל הדוד והזיק לרכוש אחרים פטור מלשלם על הנזק.

הלכות מצרן

דיני ד' פרשיות

בחודש אדר קוראים ד' פרשיות בספר תורה שני ואלו הן שקלים, זכור, פרה והחודש. ובירושלים השנה שחל בה "פורים המשולש" יקראו בשני ספרי תורה חמש שבתות רצופות. כי ב"פורים המשולש" בשבת קוראים גם "ויבא עמלק". קוראים פרשת "שקלים" לפני ראש חודש אדר או בראש חודש. פרשת "זכור" לפני פורים. פרשת "פרה" אחרי פורים של כרכים. פרשת "החודש" שבת לפני ראש חודש ניסן או בראש חודש ניסן. הגבאי חייב לגלול את הספר תורה השני לקריאות האלה לפני התפילה, כדי לא להטריח את הציבור בשעת הקריאה. מנהג הספרדים להוציא ב' ספרי תורה וקוראים בראשון שבעה עולים בפרשת השבוע, ואומרים חצי קדיש, והמפטיר קורא בספר שני פרשה ראשונה של "כי תשא", עד "לכפר על נפשתיכם", ואומרים חצי קדיש פעם שנייה ומפטירין "ויכרות יהודע".

ומנהג האשכנזים לומר קדיש פעם אחת בסיום הקריאה בספר הראשון וכשאומרים אותו מניחים את שני ספרי התורה על הבמה.

שבת שקלים ור"ח

השנה שחל ר"ח אדר בשבת מוציאים שלושה ספרים. בראשון קורין שישה עולים ואין אומרים קדיש. (ואם קראו ז' עולים אומרים קדיש). ובשני קורא השביעי בפרשת ר"ח "וביום השבת" עד "ונסכו" ואומרים חצי קדיש. והמפטיר קורא בשלישי בפרשת "כי תשא", ואומרים חצי קדיש. ומנהג האשכנזים כמו בפרשת שקלים רגילה.

ומנהג הספרדים בהפטרה לקרוא "ויכרות יהודע". ואומרים פסוק ראשון ופסוק אחרון של הפטרת שבת ור"ח "כה אמר ה' השמים כסאי". ומנהג האשכנזים לא להוסיף פסוקים בהפטרה.

הלכות שבת

הלכות בורר (ג)

שאלה: חסה שעלים החיצונים שלה מעופשים האם מותר לו להוציאם?

תשובה: כתב מרן הרב במאמר מרדכי (ח"ד עמ' תקיא ה"ד) ראש חסה שעליו החיצוניים מעופשים והפנימיים טריים מותר ליטול מעליו את עלי החסה החיצוניים המעופשים כדי לאכול את הפנימיים הטריים, ואין צריך ליטול את הפנימיים הטריים מתוך המעופשים החיצוניים תחילה, כיון שאין זו דרך אכילה ליטול את הטריים הפנימיים מתוך המעופשים.

שאלה: האם מותר לקלף פרי בשבת?

תשובה: כתב מרן הרב במאמר מרדכי (ח"ד) שמותר לקלף תפוח זהב ותפוז על מנת לאוכלו מיד, אבל אין לקלפו על מנת להשאירו ולאוכלו לאחר זמן. וה"ה שמותר לפצח אגוזים ושקדים היינו לאלתר.

זכר למחצית השקל תורמים בהידור להשלמת בית ה'

בית תורה וחסד עטרת מרדכי אליהו רחובות

חפשו: "עטרת מרדכי אליהו" | 054-4477-562

תמונה עדכנית

עטרת תפארת

העלון מוקדש לע"נ מלכה גינה בת רחל ע"ה
לרפואת הרבנית צביה חנה בת אביגיל תחי' (אשת מרן זיע"א)
לרפואת עדי בת מזל תחי' וריעות בת גילה תחי'

אורייתא הפרשה מזווית נשית

משפיע ברכה לעולם. כך היה בתחילת מלכותו של שלמה המלך, שהייתה הברכה מצויה בכל בגלל בית המקדש. "אין כסף לא נחשב בימי שלמה למאומה: ויגדל המלך שלמה מכל מלכי הארץ לעשר ולחכמה: וכל הארץ מבקשים את פני שלמה לשמע את חכמתו אשר נתן אלקים בלבו: והמה מבאים איש מנחתו כלי כסף וכלי זהב ושלמות ונשק ובשמים סוסים ופרדים דבר שנה בשנה" (מלכים א' י).

עד כמה הברכה הייתה גדולה אפשר ללמוד ממה שאומר שלמה בספר קהלת (בד-ו): "נטעתי לי כרמים. עשיתי לי גנות ופרדסים ונטעתי בהם עץ כל פרי". שואל רש"י בשם המדרש: איך היה יכול שלמה לנטוע בארץ ישראל "כל פרי"? הרי כל ארץ מגדלת פירות אחרים. ותירץ: שהיה שלמה מכיר בחכמתו את גידי הארץ, איזה גיד הולך אל כוש – ונטע בו פלפלין. איזה הולך לארץ חרובי – ונטע בו חרובין. שכל גידי הארצות באים לציון שמשם משתיתו של עולם, שנאמר (תהלים ט): "מציון מכלל יופי", לכך נאמר: "עץ כל פרי".

בגלל הברכה הגדולה הזאת היה קודש הקודשים כולו סמוי ולא היה נכנס בו אלא מי שעינו טובה, הוא הכהן הגדול, בן בנו של אהרון הכהן טוב העין, שנאמר עליו: "וראך ושמח בלבו".

לא הייתה בו שום מידה של קנאה חלילה במשה. כך כל בניו ממשיכי דרכו נכנסים לקודש הקודשים בעין טובה – "כי שם ציוה ה' את הברכה חיים עד העולם".

ובדרך זו ראוי לכל בר-ישראל לנהוג, להסתכל על האחר רק בעין טובה, רק בהסתכלות המשתתפת בטובתו ובשמחתו של האחר, ולא בצרות עין.

(מעובד מתוך "אביהם של ישראל על התורה")

חכמינו בגמרא (בבא מציעא מב ע"א) אמרו: תנא דבי רבי ישמעאל: אין הברכה מצויה אלא בדבר שאין העין שולטת בו, שנאמר: 'יצו ה' אתך את הברכה באסמיק'. תנו רבנן, ההולך למד (לספור) את גרנו, אומר: 'יהי רצון מלפניך ה' אלקינו שתשלח ברכה במעשה ידינו'. התחיל למד, אומר: 'ברוך אתה השולח ברכה בכרי הזה'. מדד ואחר כך ברוך, הרי זו תפלת שוא, לפי שאין הברכה מצויה לא בדבר השקול, ולא בדבר המדוד, ולא בדבר המנוי, אלא בדבר הסמוי מן העין, שנאמר: 'יצו ה' אתך את הברכה באסמיק'.

על-פי עצה זו ובונה המשכן. בתוכו היה זהב וכסף, אך בחוץ הוא כמעט לא נראה. בחוץ היה מזבח העולה, שהיה עשוי נחושת, היו עמודי הנחושת של החצר וכדו' וכיסוי מיוחד כיסה על המשכן בשלוש יריעות שונות. מלבדם היה עמוד ענן שהסתיר הסתר על הסתר את שולחן הזהב, מנורת הזהב ומזבח הזהב.

כך גם קודש הקודשים היה לפני ולפנים. סמוי לגמרי מכל עין. בתוכו היה ארון שהסתיר בתוכו עוד שני ארונות זהב, זה בתוך זה, ועליהם מונחת גם כפורת זהב וכרובים מזהב. הכול סמוי וחסוי. חשאיות מוחלטת. רק כהן גדול ביום כיפור רואה את הארון. אבל את הלוחות – אין מי שרואה כלל.

דבר זה נלמד מהלוחות הראשונים, שניתנו ברוב עם ובפרסום גדול ושלטה בהם עין המון אדם – ואז מיד אחר כך נעשה העגל, מה שהביא אף לשבירתם של הלוחות. ואילו הלוחות השניים, שניתנו בקול דממה דקה ביום כיפור, בצנעה, לא שלט בהם עין היצר הרע ונשארו בקיומם עד היום.

הדבר הזה הוא נצרך דווקא בבית המקדש, שהוא המקום שממנו הקדוש-ברוך-הוא

תאמר לבית יעקב

ש"ת שהופנו למרן הרב בנושאי הבית היהודי

דרכי ניקוי ובדיקה של ירקות-המשך

כרתי- (כרשה) מוחזק נגוע.

לשטוף עלה עלה בזרם מים חזק תוך כדי שפשוף באצבעות.

עלים ירוקים קטנים

פטרזיליה, נענע, מנטה, שיבה, רוזמרין וכדומה- מוחזקים נגועים.

אם המראה הכללי של אגודת הירק מעוררת חשד – לא אוכלים את אותה אגודה כלל, אלא אם בודקים עלה עלה.

אם המראה הכללי הוא טוב בודקים בדיקת מדגם ואחר כך משרים במי סבון וכדומה, ושוטפים היטב.

עלי כוסברה, שמיר, עלי הכרפס- מוחזקים נגועים מאד.

א. להשרות במי סבון וכדומה דקה-שתיים.

ב. לשטוף היטב

ג. לבדוק עלה עלה מול האור.

עלים ירוקים גדולים, כגון על סלק, דינם כמו חסה.

(מן המותר בפיך" הוראות מעשיות לבדיקת המזון)

פיה פתחה נשים ונפלאות

פיס כפול

יהודי אחד שזכה בפיס הגיע לבית הדין במטרה לגרש את אשתו.

כשהם הגיעו לבית הדין, שאל הרב צ"ל את האישה מה דעתה על הגירושין. האישה השיבה שעד הזכייה בפיס לא היו ביניהם שום סכסוכים, אלא הכול היה באהבה, אחווה, שלום ורעות. אבל מאז שנחת עליהם האסון של הזכייה בפיס, החיים שלה בבית הפכו לגיהנום והוא רוצה גירושין. הרב פנה אל מי שפנה ושאל אותו **האם הוא רוצה לזכות בעולם הבא?** השיב לו הלה: "בוודאי". אמר לו הרב: "גם אם אצטרך לגעור בך ברבים ולבזות אותך?" אמר לו הלה: "כן". הדרך אותו הרב מה לעשות והסכים.

לאחר כמה ימים, בעת שהרב ישב בדיון עם בני הזוג, נכנס אותו אדם ולחש על אוזנו של הרב: .. הרב אמר לו בקול תקיף: "לא". האיש מתקרב לאוזנו של הרב וממשיך לומר לו בלחש: ... אף אחד לא שמע את הדברים מלבד הרב, אבל הרב עושה עצמו ככועס קצת ואומר לו בקול רם: "תתבייש לך, זה אסור מה שאתה רוצה".

כשיצא אותו אדם מחדר הדיון, שאל האדם שזכה בפיס: "למה הרב כועס כל כך בגלל האיש הזה?" והרב אמר: "איזו חוצפה ירדה לעולם, אני לא מאמין". והוא ממשיך ושואל: "מה הוא רצה?" "זה לא יפה אפילו לומר", משיב הרב. "מה?" שואל הזוכה העומד בדיון בסקרנות גוברת.

"זה קשור לגירושין שלכם. הוא נתן את עיניו באשתך. היא נאה בעיניו והוא ביקש ממני לזרז את הגירושין. הוא רוצה להתחתן איתה. אמרתי לו שהיא עדיין אשת-איש ואסור לו להסתכל על אשת-איש. ובכלל, אולי יהיה שלום ביניכם. אבל הוא התעקש, כפי שראית'. הרב היה נראה כעוס מאוד וביקש מהמזכיר שיביאו לו כוס מים להירגע. הוא ביקש מבני הזוג שלפניו שיסלחו לו, אבל הוא כעת מאוד כועס ולא יכול לדון בעניין שלהם אז שיבואו בפעם אחרת. סיים הרב וסיפר שהם לעולם לא חזרו לבית הדין. הבעל הבין כנראה, שה"פיס" האמיתי הוא דווקא אשתו.

(אביהם של ישראל 3)

עטרת מרדכי לילדים

פרשת השבוע: תרומה

עלון הילדים מבית מרן הגה"צ הראשל"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

מעשה רב

ילדים קודמים לסגן ראש הממשלה

יחסו של הרב לילדים היה מיוחד במינו. הוא השקיע בהם זמן רב, שכן ראה בהם את דור העתיד של ישראל, ובעתיד צריך להשקיע. על כן הוא קבע כי גם בסדר היום העמוס ביותר הוא יקבל את ילדי כתות א' למסבת הסדור או החמש. "בשבילנו זה ארוע פשוט, בשבילם זה ארוע חשוב והוא יחרט בלבם לטובה".

פעם אחת, בעת שהרב היה צריך ללכת לחלקת סדורים באולמי היכל שלמה, התקשר אל הרב סגן ראש הממשלה ובקש לשבת בדחיפות עם הרב לדיון בשליחותו של ראש הממשלה.

והנה, בדיוק כשצריך למסבת הסדור של הילדים, הגיע סגן ראש הממשלה. הרב ראה אותו ואמר לו: "בוא אתי, הילדים יזכו לברכה גם ממני וגם ממך". סגן ראש הממשלה נסה לרמוז לרב כי הענין שלשמו הוא בא קצת דחוף, השרים בממשלה מחכים לתשובה, אבל הרב כאלו לא הבין את הרמז ואמר לו: "בוא אתי".

הלכו הרב הראשי לישראל וסגן ראש הממשלה למסבת הסדור של הילדים, הרב חלק לכל ילד סדור, דבר בפני הילדים וגם כבד את סגן ראש הממשלה לדבר בפניהם. רק לאחר מכן נפנה הרב לדבר עם סגן ראש הממשלה.

כשהגענו הביתה, שאלתי את הרב: "מדוע לא פנית שמי דקות לסגן ראש הממשלה ורק אחר כך הלכת למסבת הסדור של הילדים?". ענה לי הרב: "לתלמידים, מה שאני מדבר נכנס מאזן אחת, ונשאר שם. ואלו אנשים אחרים..." אמר ברמיזה, "לכן, עדיף לדבר עם הילדים". (ר' שלומי בן אליהו, בן הרב)

חידושים בפרשה

שבת שלום ילדים יקרים,

הפרשה שלנו מלאה בציוויים על עשיית המשכן וכליו. מהתבוננות בפסוקים, נתן לראות כי בכל ציווי וציווי יש מאפיון שחוזר על עצמו, והוא - האחדות, תוך שהוא מתאפיין בכל כלי לגופו. על הארון היתה מנחת כפרת ושני כרובים שהם כמו דמות של ילדים. הציווי על עשייתו נאמר כך: "ועשית שנים כרבים זהב". מקשה תעשה אתם משני קצות הכפרת". צריך לעשות את שני הכרובים מחתיכה אחת - מקשה אחת, "שלא תעשה בפני עצמם ותחברם בראשי הכפרת לאחר עשייתם" (רש"י) ללמדך שיש לאחד את כלל ישראל, ובמיוחד גדולים עם הקטנים - ושתמיד יהיו "ופניהם איש אל אחיו".

גם הציווי על המנוחה אומר לנו כי "מקשה תעשה המנוחה". עוד פעם חתיכה אחת, מקשה אחת. והיה קשה למשה לדעת כיצד לעשות מנוחה, על גביעיה וכפתוריה ממקשה אחת. איך לחבר גביעים עם קנים, ופרחים וציצים עם היסוד וכו' כמקשה אחת. והראה לו הקב"ה מנוחה של אש ואמר לו: "זה מעשה המנוחה מקשה זהב".

אמרו חכמי הרמז, שהיה קשה למשה לדעת כיצד לאחד את כלל עם ישראל, ובכלל זה לחבר את גדולי ישראל וגאוניה עם חכמים פשוטים, רבנים, בעלי מקצוע ובעלי-בתים רגילים. הקשה משה להקב"ה - כיצד אעשה זאת? והראה לו הקב"ה מנוחה של אש, ובמציאות השלך לאש ככר זהב ויצאה המנוחה. וכוהן רמז הקב"ה למשה, שעליו להתחיל במלאכה והקב"ה ישלים אותה על ידו. **אתה תעשה את שלך, והשאר יעשה מאלי.**

גם המזבח מרמז על האחדות בחמר שממנו היה בנוי. בציווי על המזבח כתוב: "ממנו יהיו קרנותיו", שהקצוות יהיו ביחד עם העקר. רמז לכך שהקצוות של עם ישראל לא יהיו מנגדים אל העקר. שארבעת הפנות יהיו יחד עם עקר המזבח. באחדות אחת. נלמד מכך עד כמה חשובה ורצויה ומקבלת לפני הקב"ה האחדות. ונשתדל לשמר על אחדות בינו ובין חברנו. (מתוך "אביהם שלישראל על התורה")

חידות

1. מה פרוש אבני מלואים?
2. כיצד הסביר הקב"ה למשה כיצד להכין את המנוחה?
3. מהיכן היו לבני"ע עצי שטים במדבר?
4. מי אגני: מין חיה ולא היתה אלא לשעתה?
5. מה תפקידה של הפרכת בתוך אהל מועד?
6. ממה היו עשויים הארון ושלחן לחם הפנים?
7. מהם סוגי המתכות שהם הביאו תרומה למשכן?
8. כיצד נראו הכרובים?

נדולים צדיקים

ה'אבן עזרא'

רבנו אברהם ב"ר מאיר אבן עזרא.

מן הגדולים שבמפרשי התנ"ך ופייטן פורה. חבר מאות ספרים בחכמת התורה, בדקדוק ובמדעים.

נולד בספרד המוסלמית במאה ה-11, ומרבית חייו עברו עליו בנדודים. פרושו לתנ"ך נלמד במחצה אחת עם פרושיהם של גדולי הפשטניים מן הראשונים, ובראשם רש"י ורמב"ן.

נחשב לאחד מגדולי הממחים לדקדוק השפה העברית, והדיוק בהבנת הלשון הנו אבן היסוד בפרושו. שליטתו במכמני לשון הקדש נכרת גם במאות השירים והפיוטים שחבר, ואשר חלקם מכרים ומושרים בפי כל בשבתות ובתפלות.

בין השאר חבר את הפיוטים "כי אשמרה שבת" ו-"צמאה נפשי" המתחיל במלים "א-ל חי בראני". בשני הפיוטים חתום שמו - אבן עזרא - בראשי הבתים (אקרוסטיכון). נסו לחפש בעוד שירי שבת אקרוסטיכון.

חריזתו המדויקת והעברית העשירה שבפיו הפכו את שירתו לציין דרך בשירת הקדש של עמנו. בערב ימיו עלה כנראה רבי אברהם בן-עזרא לארץ ישראל כדי להיקבר בה. וכך מעיד עליו רבי אברהם זכות "שהוא קבור בארץ ישראל". ציין קברו נמצא בגליל. נלב"ע בא' אדר. זכותו יגן עלינו.

בדיחה

גנב אחד רצה לפרץ לבית וראה שלט: זהירות תכי. ואמר מה כבר יכול לעשות תכי ??? הגנב נכנס לבית. פתאום התכי שורק, רקסי... יש גנב

זכר למחצית השקל
תורמים בהידור להשלמת בית ה'

חפשו: "עטרת מרדכי אליהו" | 054-4477-562

את התשובות יש לשלוח עד יום שלישי למייל ateretme@gmail.com
או להניח בתיבה המוגנת בחצר בית הכנסת רחוב זכריה מדר 31 א' רחובות
לבירורים 08-9397933